

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia.....

w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin²⁾

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. poz. 455) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimalne odległości od określonych miejsc lub obiektów, po uwzględnieniu których można stosować środki ochrony roślin;
- 2) warunki atmosferyczne, w jakich można stosować środki ochrony roślin;
- 3) minimalną powierzchnię, na której można stosować środki ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

§ 2. 1. Środki ochrony roślin, z zastrzeżeniem § 6, na terenie otwartym stosuje się przy użyciu:

- 1) opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych, jeżeli miejsce stosowania tych środków jest oddalone o co najmniej 3 m od krawędzi jezdni dróg publicznych, z wyłączeniem dróg publicznych zaliczanych do kategorii dróg gminnych oraz powiatowych, i o co najmniej 20 m od pasiek,
- 2) opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych, jeżeli miejsce stosowania tych środków jest oddalone o co najmniej 1 m od zbiorników i cieków wodnych oraz innych terenów nieużytkowanych rolniczo,
- 3) opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych sadowniczych, jeżeli miejsce stosowania tych środków jest oddalone o co najmniej 3 m od zbiorników i cieków wodnych oraz innych terenów nieużytkowanych rolniczo,
- 4) sprzętu agrolotniczego, jeżeli miejsce stosowania tych środków jest oddalone o co najmniej 100 m od miejsc lub obiektów, o których mowa w pkt 1 i 2, przy kierunku wiatru wiejącego w stronę tych obiektów,

- 5) sprzętu agrolotniczego montowanego na samolocie, jeżeli miejsce stosowania tych środków jest oddalone o co najmniej 20 m od miejsc lub obiektów, o których mowa w pkt 1 i 2, przy kierunku wiatru innym niż określony w pkt 4,
- 6) sprzętu agrolotniczego montowanego na śmigłowcu, jeżeli miejsce stosowania tych środków jest oddalone o co najmniej 15 m od miejsc lub obiektów, o których mowa w pkt 1 i 2, przy kierunku wiatru innym niż określony w pkt 4
- chyba że w etykiecie środków ochrony roślin podano większe odległości od tych miejsc lub obiektów, po uwzględnieniu których można stosować te środki.

2. Odległości od zbiorników i cieków wodnych są mierzone w linii prostej od górnej krawędzi zbocza doliny naturalnego cieku wodnego, kanału lub rowu lub od górnej krawędzi misy zbiornika wodnego.

§ 3. Środki ochrony roślin na terenie otwartym stosuje się, jeżeli prędkość wiatru nie przekracza 4 m/s.

§ 4. Środki ochrony roślin na terenie otwartym stosuje się przy użyciu sprzętu agrolotniczego, jeżeli wilgotność względna powietrza jest nie mniejsza niż 60 %.

§ 5. Środki ochrony roślin na terenie otwartym stosuje się przy użyciu sprzętu agrolotniczego, jeżeli obszar, na którym stosuje się te środki, wynosi co najmniej 3 ha.

§ 6. Środki ochrony roślin, dla których zostało wydane zezwolenie na wprowadzanie do obrotu przed dniem 14 czerwca 2011 r. i których etykieta nie określa minimalnej odległości, w jakiej można je stosować od zbiorników i cieków wodnych, mogą być stosowane na terenie otwartym przy użyciu opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych, jeżeli miejsce ich stosowania jest oddalone o co najmniej 20 m od zbiorników i cieków wodnych.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

**Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

w porozumieniu

Minister Środowiska

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. poz. 455).

Projektowane rozporządzenie określa:

- 1) minimalne odległości od określonych miejsc lub obiektów, po uwzględnieniu których można stosować środki ochrony roślin;
- 2) warunki atmosferyczne, w jakich można stosować środki ochrony roślin;
- 3) minimalną powierzchnię, na której można stosować środki ochrony roślin przy użyciu sprzętu agrolotniczego.

Projektowane rozporządzenie wdraża postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71), a mianowicie postanowienia:

- 1) art. 9 ust. 3 dyrektywy 2009/128/WE, który obliguje państwa członkowskie do określenia m.in. warunków atmosferycznych, w jakich można wykonywać zabiegi ochrony roślin z zastosowaniem sprzętu agrolotniczego;
- 2) art. 11 ust. 2 lit. d tej dyrektywy, zgodnie z którymi w celu ochrony wód państwa członkowskie powinny m.in. ograniczyć lub całkowicie wyeliminować stosowanie środków ochrony roślin w obrębie lub wzdłuż dróg.

Powyższe zagadnienia są obecnie regulowane przepisami art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie, w porównaniu do obowiązujących dotychczas regulacji, ogranicza minimalną odległość od krawędzi dróg publicznych, z wyłączeniem dróg publicznych zaliczanych do kategorii dróg gminnych oraz powiatowych, w jakiej można stosować środki ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych lub sadowniczych z 5 m do 3 m. Odległość taka jest wystarczająca dla zapewnienia ochrony środowiska naturalnego podczas wykonywania zabiegu ochrony roślin. Etykieta środka ochrony roślin może jednak przewidywać wymóg zachowania większej odległości, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa przeprowadzenia takiego zabiegu.

Projektowane rozporządzenie utrzymuje wynikający z przepisów dotychczasowych zakaz stosowania środków ochrony roślin w odległości mniejszej niż 20 m od pasiek.

Projektowane rozporządzenie, w porównaniu do obowiązujących dotychczas regulacji, ogranicza minimalną odległość od zbiorników i cieków wodnych (wód powierzchniowych), w jakiej można wykonywać zabiegi ochrony roślin, z 20 m do 1 m w przypadku opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych polowych oraz z 20 m do 3 m w przypadku opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych sadowniczych. Proponowana zmiana wynika z faktu, że takie odległości są przyjmowane jako minimalne odległości wykonywania zabiegów ochrony roślin w ustanowionych na poziomie Unii Europejskiej wytycznych (tzw. wytyczne grupy FOCUS) wykorzystywanych w Polsce do oceny stopnia zagrożenia stwarzanego przez zabieg ochrony roślin dla środowiska wodnego. W przypadku, gdy z oceny ryzyka wynikać będzie, że bezpieczeństwo zabiegów wymaga zastosowania szerszej strefy buforowej, wartość ta będzie podawana na etykiecie środka ochrony roślin. Przyjęcie projektowanego rozwiązania nie spowoduje więc wzrostu zagrożenia dla środowiska wodnego.

W projektowanym rozporządzeniu zrezygnowano z zakazu stosowania środków ochrony roślin w odległości mniejszej niż 20 m od stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową. Mając na uwadze, że rośliny takie występują powszechnie w lasach - jak np. wymieniona w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2012 r. poz. 81) konwalia majowa - *Convallaria majalis* - zakaz taki w praktyce uniemożliwia całkowicie ochronę lasów. Zrezygnowano także z zakazu stosowania środków ochrony roślin w odległości mniejszej niż 20 m od plantacji roślin zielarskich, rezerwatów przyrody i parków narodowych, a także od granicy wewnętrznego terenu ochrony pośredniej ujęcia wody. Obecne przepisy wykluczały w praktyce możliwość ochrony plantacji zielarskich, nawet przy użyciu biologicznych środków ochrony roślin. Ponadto, przy właściwym stosowaniu środków ochrony roślin nie istnieje ryzyko dla upraw sąsiednich. Z kolei stosowanie środków ochrony roślin w rezerwach przyrody i parkach narodowych, a także ochronę ujęć wody regulują odrębne przepisy: ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627) oraz ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145).

Wprowadzony został natomiast zakaz stosowania środków ochrony roślin w odległości mniejszej niż 1 m w przypadku opryskiwaczy polowych i mniejszej niż 3 m w przypadku opryskiwaczy sadowniczych, od terenów nieużytkowanych rolniczo, innych niż zbiorniki i ciek wodne. Wynika to z faktu, że takie odległości są przyjmowane jako minimalne odległości wykonywania zabiegów ochrony roślin w ustanowionych na poziomie Unii Europejskiej wytycznych (tzw. wytyczne grupy FOCUS) wykorzystywanych w Polsce do oceny stopnia zagrożenia stwarzanego przez zabieg ochrony roślin dla roślin lub pożytecznych bezkręgowców nie będących celem zabiegu. W przypadku, gdy z oceny ryzyka wynikać będzie, że bezpieczeństwo zabiegów wymaga zastosowania szerszej strefy buforowej, wartość ta będzie podawana na etykiecie środka ochrony roślin.

W projektowanym rozporządzeniu zmniejszono z 500 m do 100 m odległość w jakiej można stosować środki ochrony roślin sprzętem agrolotniczym przeznaczonym do stosowania środków ochrony roślin, od miejsc lub obiektów takich jak: krawędzie jezdni wskazanych wyżej dróg publicznych, pasieki, zbiorniki i ciek wodne, a także od terenów nieużytkowanych rolniczo, przy kierunku wiatru wiejącym w stronę tych miejsc lub obiektów. Proponowana zmiana wynika z faktu, że taka odległość jest przyjmowana jako minimalna odległość wykonywania zabiegów ochrony roślin w ustanowionych na poziomie Unii Europejskiej wytycznych (tzw. wytyczne grupy FOCUS) wykorzystywanych w Polsce do oceny stopnia zagrożenia stwarzanego podczas agrolotniczych zabiegów ochrony roślin. W przypadku, gdy z oceny ryzyka wynikać będzie, że bezpieczeństwo zabiegów wymaga zastosowania szerszej strefy buforowej, wartość ta będzie podawana na etykiecie środka ochrony roślin. Jednocześnie w projektowanym rozporządzeniu przewiduje się, aby przy innym kierunku wiatru odległość od wymienionych wyżej miejsc lub obiektów, w jakiej można stosować środki ochrony roślin sprzętem agrolotniczym przeznaczonym do stosowania środków ochrony roślin wynosiła 20 m - w przypadku sprzętu agrolotniczego montowanego na samolocie i 15 m - w przypadku sprzętu agrolotniczego montowanego na śmigłowcu. Wartości te stanowią połowę szerokości smugi oprysku dla danego rodzaju sprzętu agrolotniczego, a więc nawet w przypadku wykonywania zabiegu agrolotniczego na granicy chronionego obszaru, co nie jest praktykowane, proponowane rozwiązanie zapewnia bezpieczeństwo zabiegu. Należy podkreślić, że dotychczasowe przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin nie regulowały zasad wykonywania agrolotniczych zabiegów ochrony roślin,

przy kierunku wiatru innym niż wiejący w stronę miejsc lub obiektów wskazanych w art. 77 ust. 1 pkt 1 lit. b tej ustawy. Proponowane regulacje zwiększają zatem bezpieczeństwo agrolotniczych zabiegów ochrony roślin. Proponowane rozwiązania zostały przyjęte w wyniku konsultacji przeprowadzonych z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych.

W projektowanym rozporządzeniu wskazano także w jaki sposób należy mierzyć odległości od zbiorników i cieków wodnych, w jakich można stosować środki ochrony roślin. Ma to na celu zapewnienie jednolitego sposobu stosowania przepisów projektowanego rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie, w porównaniu do obowiązujących regulacji, zwiększa wartość maksymalnej prędkości wiatru, przy jakiej można wykonywać zabiegi ochrony roślin z 3 m/s na 4 m/s. Zgodnie z opinią jednostek naukowo-badawczych przy obecnej technice ochrony roślin możliwe jest bowiem bezpieczne wykonywanie zabiegów przy takiej prędkości wiatru.

Utrzymany został zakaz stosowania środków ochrony roślin sprzętem agrolotniczym przy wilgotności względnej powietrza mniejszej niż 60%.

Zmniejszono minimalną powierzchnię na jakiej można stosować środki ochrony roślin sprzętem agrolotniczym z 5 ha do 3 ha. Precyzyjne stosowanie środków ochrony roślin dzięki specjalnej aparaturze GPS pozwala na bezpieczne wykonanie zabiegu na mniejszej powierzchni niż przyjęta obecnie.

Mając na uwadze, że dla niektórych środków ochrony roślin, dla których zostało wydane zezwolenie na ich wprowadzanie do obrotu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1), nie przeprowadzono analizy ryzyka uzasadniającej ich stosowanie w odległości mniejszej niż 20 m od zbiorników i cieków wodnych (wód powierzchniowych), wynikającej z dotychczasowych przepisów art. 77 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, w § 6 projektowanego rozporządzenia przewidziano utrzymanie tego wymogu w odniesieniu do tych środków. W przypadku dokonania zmiany zezwolenia na wprowadzanie tych środków ochrony roślin do obrotu w zakresie określenia minimalnej odległości, w jakiej można stosować te środki od zbiorników i cieków wodnych, wymóg ten nie będzie miał zastosowania.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. Z tym dniem przepisami ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin uchylone zostaną bowiem przepisy art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, regulujące zagadnienia objęte przepisami projektowanego rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie wdraża częściowo postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów i w związku z tym jego projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie art. 7 ww. ustawy.

Projekt rozporządzenia został zawarty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ocena skutków regulacji:

- 1. Podmioty objęte projektowanym rozporządzeniem** – projektowane rozporządzenie dotyczy podmiotów stosujących środki ochrony roślin.
- 2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
- 3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy** - wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
- 4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw** – projektowane rozporządzenie redukuje ograniczenia dotyczące stosowania środków ochrony roślin w zakresie, w jakim nie zmniejsza to bezpieczeństwa wykonywania zabiegów ochrony roślin dla zdrowia człowieka, zwierząt oraz środowiska. Należy zaznaczyć, że spośród 1141 środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (stan na dzień 23 lipca 2013 r.) ok. 200 preparatów zawiera na etykiecie stosowania środka wpisaną minimalną odległość, w jakiej można stosować środek od zbiorników i cieków wodnych.
- 5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny** – wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
- 6. Konsultacje społeczne** – projekt rozporządzenia został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Business Centre Club, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Krajową Radą Izb Rolniczych, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników

Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polską Izbą Nasienną, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Sekretariatem Handlu NSZZ „Solidarność”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, Polskim Związkiem Producentów Roślin Zbożowych, Krajową Federacją Producentów Zbóż, Krajowym Zrzeszeniem Producentów Rzepaku, Izbą Gospodarczą Handlowców, Producentów Zbóż i Producentów Pasz, Związkiem Sadowników RP, Towarzystwem Rozwoju Sadów Kartowych, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Radą Gospodarki Żywnościowej, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajową Radą Spółdzielczą, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”.

Wraz z konsultacjami społecznymi przedmiotowy projekt rozporządzenia został skonsultowany z jednostkami naukowymi w tym z Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Instytutem na rzecz Ekorozwoju, Społecznym Instytutem Ekologicznym, Fundacją EkoRozwoju, Polskim Klubem Ekologicznym oraz Polskim Komitetem Zielarskim, Polskim Związkiem Pszczelarskim, Stowarzyszeniem Pszczelarzy Polskich „Polanka”, Stowarzyszeniem Pszczelarzy Zawodowych.

Polskiemu Związkowi Ogrodniczemu oraz Instytutowi Technologiczno-Przyrodniczemu, którzy zgłosili uwagi co do proponowanej odległości od zbiorników i cieków wodnych (wód powierzchniowych), w jakiej można wykonywać zabiegi ochrony roślin przekazane zostały stosowne wyjaśnienia.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin:

23. 08. 2013r.

NACZELNIK WYDZIAŁU

Krzysztof Kielak
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin

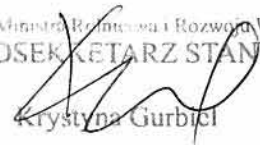
www.inforlex.pl

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Hodowli i Ochrony Roślin

Małgorzata Surawska

Akceptował:

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Krystyna Gurbic

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego

Marek Adamczyk
Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

